



СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛОГІКА ДЛЯ ЮРИСТІВ»

Галузь знань	D «Бізнес, адміністрування та право»
Спеціальність	D8 «Право»
Освітньо-професійна програма	«Право»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Філософії та соціально-гуманітарних дисциплін
Тип дисципліни	Обов'язкова
Семестр	1
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	Бондар Тетяна Іванівна , кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії та соціально-гуманітарних дисциплін
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobitnyky/gavrylyuk-tetyana-viktorivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail), сторінка курсу в Moodle	E-mail: tbondar@nasoa.edu.ua Сторінка курсу на платформі Moodle: https://dist.nasoa.edu.ua/course/view.php?id=296
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Наявність систематичних та ґрунтовних знань з компонентів професійної підготовки освітньої програми, зокрема «Історії України», «Людина та світ».

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
	Денна форма навчання					
	4	120	20	22	78	екзамен
	Заочна форма					
	4	120	2	4	114	екзамен

Опис дисципліни	Навчальна дисципліна: «Логіка для юристів» є обов'язковою компонентою навчального плану. Вивчення дисципліни забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за освітньо-професійними програмами. Метою вивчення навчальної дисципліни є формування та вдосконалення культури мислення студентів шляхом засвоєння ними основних знань з логіки та вироблення навичок доказового, несуперечливого, критично спрямованого мислення в процесі застосування набутих знань в практичних ситуаціях. Завданнями навчальної дисципліни «Логіка для юристів» є: - обґрунтувати значення логічних знань для формування культури
------------------------	---

	мислення майбутніх фахівців у галузі економіки; - проаналізувати предмет та метод логіки як науки, її пізнавальне та практичне значення; - навчити студентів будувати міркування відповідно до логічних законів та правил мислення; -показати роль логіки як важливого підґрунтя для успішної діяльності в галузі теорії та практики юриспруденції та управлінської діяльності; -розкрити закономірності розвитку логічних знань та їх обумовленість суспільними процесами; -усвідомити зв'язок логіки з іншими науками. Формат проведення дисципліни: лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
Професійні компетентності	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.
Програмні результати навчання	РН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин. РН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел РН5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю. РН6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему. РН7. Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.
Програма навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Логіка як наука. Закони та форми мислення. Тема 1. Предмет, метод та значення логіки. Тема 2. Поняття як форма мислення. Тема 3. Судження. Змістовий модуль 2. Логіка в практиці міркувань Тема 4. Умовиводи Тема 5. Аргументація як чинник переконуючого впливу Тема 6. Гіпотеза Тема 7. Культура мислення та культура спілкування Тема 8. Сучасна логіка як новий етап розвитку логічної наук
Методи навчання	Під час проведення лекцій застосовуються такі методи навчання: презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, пояснення, обговорення теоретичних питань, дискусії, ілюстративно-роздатковий матеріал. Під час практичних (семінарських) занять застосовуються такі методи навчання: доповіді, виступи-презентації, тестування, дослідницькі методи.
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузер. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання
Політики навчальної дисципліни	Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОН є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: Положенням про академічну доброчесність

	Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОНА, 24 квітня 2020 р., протокол № 8. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОНА та Положення про академічну доброчесність у НАСОНА у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОНА, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми» Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом не пізніше наступного тижня після сесії. Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОНА, 25 травня 2020 р., протокол № 9.
--	---

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Данильян О.Г.,Юркевич О.М.,Кальницький Є.А. Логіка. Підручник. –Вид-во «Право», 2022 р.- 220 с.
2. Конверський А.Є. Сучасна логіка. Класична та некласична.- К: Вид-во «ЦУЛ», 2020 р, -294 с.
3. Конверський А.Є. Традиційна логіка. Підручник.-Київ: Вид-во «Центр учбової літератури», 2023 р. – 408 с.
4. Партико З.В. Логіка (теоретичні основи та практичне застосування в мас-медіа).К:Вид-во:Ліра-К, 2021 р. – 322 с.
- Ряшко В. Логіка . Підручник. – К: Вид- во «Центр учбової літератури». -2021 – 328 с.

Додаткова

5. Арістотель. Про софістичні спростування // Бондар Т.І. Логіка. Навчальний посібник. – Видавничий Дім «Слово», 2011. с.133-154.
6. Арно А. і Ніколь П. Логіка, або Мистецтво мислити. // Логіка:Хрестоматія. Київ: Видавництво Ліра-К, 2022. с.158-178.
7. Гегель Г. Наука логіки. // Логіка: Хрестоматія. Київ: Видавництво Ліра-К, 2022. с.230-253.
8. Кант І.Логіка. Допомога до лекцій 1800. Вступ. // Логіка: Хрестоматія.Київ: Видавництво Ліра-К, 2022. с.198-230.
9. Кониський Г. Мала логіка // Кониський Г. Філософські твори в 2-х т. – К., 1990. – «Мала логіка». – С.266-398.
10. Лейбніц Г.Нові дослідження про людське розуміння. // Логіка: Хрестоматія. Київ: Видавництво Ліра-К, 2022. с.178-198.
11. Бондар Т.І Формування переконань засобами художнього тексту // Наукові записки Київського

- університету туризму, економіки і права. – К.: НППЦ Перспектива, 2015.
12. Бондар Т.І. Софістика в інформаційних війнах // Філософія і політологія в контексті сучасної культури. – 2017. – Випуск 1(16) .
 13. Губенко Л.Г., Немцов В.Д. Культура ділового спілкування. Навч. посібник. – К., 2000.
 14. Кулагін Ю.І., Войціцька І.В. Логіка: навч. посіб. / Ю.І.Кулагін, І.В. Войціцька. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 94 с.
 15. Тофтул М.Г. Логічні задачі та зразки їх розв’язування : Навчальний посібник для юристів. – К., 2003.
 16. Тягло О. В. До роз’яснення понять достовірності та недостовірності // Вісник Кримінологічної асоціації України № 3 : збірник наукових праць. – Харків : Золота миля, 2013. – С. 233-242.
 17. Юридична аргументація. Логічні дослідження: монографія / О. М. Юркевич, В.Д. Титов, С. В. Куцепал та ін. ; за заг. ред. О. М. Юркевич. – 2-е вид., переробл. та доповн. – Харків : Право, 2015. – 336 с.
 18. Bennett J. Philosophical Guide to Conditionals. – Oxford: Clarendon Press, 2003.
 19. Gabbay D.M., Woods J. The Practical Turn in Logic // Handbook of Philosophical Logic / ed. by D.M. Gabbay, F. Guenther. – 2 ed. – Springer, 2005. – Vol. 13. – P. 15-122.

Internet-джерела

20. Бандурка О. М., Тягло О. В. Юридична логіка : підручник. 2-е вид., переробл. і доповн. – Х. : Золота миля, 2017. – 216 с. – <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/5565/>
21. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни “Логіка” / уклад.: О. М. Юркевич, В. Д. Титов, С. Е. Зархіна та ін. – Х.: Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”, 2013. – 90 с.
https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/1876/1/NMP_0010.pdf
22. Прокопович Ф. Логіка // Прокопович Ф. Філософські твори: в 3 т. – Т.2. – К.: Наукова думка, 1980. <http://litopys.org.ua/procop/proc20>
23. Хоменко І.В. Логіка. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 335 с. – <http://uchebniks.net/book/10-logika-navchalnij-posibnik-homenko-iv/2> анонсу.
24. Хоменко І. Неформальна логіка та аргументативне міркування. – Філософська думка, 2016, №3. <http://journal.philosophy.ua/sites/default/files/library/files>
25. Шепетяк О. М. Логіка. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Київ: Фенікс, 2015. – 256 с. <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/1080>

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру студент отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 50 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю студент отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 49 балів, то студент вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Філософія» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях, у т.ч.:	
	- індивідуальне опитування, фронтальне опитування	Від 1 до 3 балів
	- усне опитування, участь у навчальній дискусії	2 бали

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 10 балів
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 10 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Іспит	Максимальна оцінка – 30 балів

Заочна форма навчання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях	Від 0 до 5 балів
КОНТРОЛЬНА РОБОТА ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	Тестовий контроль	Від 0 до 70 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Іспит	Максимальна оцінка – 30 балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: практичні завдання з проведення економічного аналізу господарської діяльності підприємства, написання аргументованих та детальних аналітичних висновків, презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Практичні заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд формул та основних напрямів аналізу об'єкта дослідження, обговорення основних проблем і питань, які розглядаються на практичному занятті. Робота на практичному занятті передбачає усне та письмове опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти на практичному занятті становить 4 бали. Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення практичних занять у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
3-4	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому літературу.
1-2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання модульного контролю

Формою модульного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюються від 0 до 20 балів.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю є екзамен, який проводиться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюється від 0 до 10 балів, а також практичних завдань та ситуацій та оцінюється від 0 до 20 балів.

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Залік		Оцінка	Пояснення
<i>Зараховано</i>	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються.
	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок.
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
<i>Не зараховано</i>	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання.
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс.

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри філософії, права та соціально-гуманітарних дисциплін.
 Протокол № 1 від 28 серпня 2026 р.